

Дата: 25.01

Тема: Підбір матеріалів. Колірне рішення.

Розглянемо, що необхідно врахувати під час вибору пряжі для ручного в'язання і як читати етикетки.

Основний вплив на властивості пряжі надає волокнистий склад, тому насамперед звертаємо увагу саме на нього.

За складом волокон пряжа може бути розділена на однорідну та змішану. Однорідна пряжа виробляється із сировини одного виду, наприклад, вовни. Змішана пряжа - із суміші різної за природою сировини, наприклад вовни з домішкою акрилу. При цьому потрібно мати на увазі, що якщо одного з видів волокна в пряжі 10% і менше, то пряжа не вважається сумішевою: так, якщо пряжа містить 90% вовни і 10% акрилу, вона вважатиметься чистошерстяною, а якщо акрилу буде більше, наприклад 30%, то пряжа буде змішаною.

Одне й те саме волокно буває відоме під різними найменуваннями і може по-різному бути написано на етикетці. Ось найуживаніші назви синтетичних волокон:

Акрил – ПАН, акрил, нітрон, орлон.

Поліамід - ПА, капрон, нейлон, дедрон

Поліефір – ПЕ, ПЕФ, лавсан, поліестер.

Всім відомі позитивні властивості натуральних волокон (докладніше про це ви можете в інших розділах рубрики “Пряжа”). Тут же зазначимо, що не слід нехтувати пряжею з хімічних волокон (якість сучасних хімічних волокон значно зросла завдяки модифікації) і, особливо, змішаною пряжею. Адже

додавання хімічних волокон у натуральні не тільки здешевлює пряжу, а й надає їй цінних властивостей. Ось найбільш оптимальні співвідношення різних волокон у пряжі:

Вовна/поліамід - пряжа гарного зовнішнього вигляду, з хорошими теплозахисними та гігроскопічними властивостями, досить міцна, стійка до стирання та ласочення при пранні. При цьому вміст поліаміду у суміші не повинен перевищувати 20%; в іншому випадку вироби стають жорсткими, чутливішими до підвищених температур, помітно погіршуються їх теплозахисні та гігроскопічні властивості.

Вовна/поліефір у співвідношенні шерсті 33 - 50%, поліефіру 67-50 % - пряжа з хорошими теплозахисними та еластичними властивостями, вироби з такої пряжі мають високу зносостійкість і добре зберігають форму. При додаванні до вовни поліефірних волокон у кількості до 30% загальної маси пряжа на вигляд, м'якості та туші майже не відрізняється від чистошерстяної. При вкладенні 50% волокна до вовни міцність пряжі збільшується вдвічі, а довговічність більш ніж у 4 рази.

Вовна/акрил - збільшується міцність та зменшується усадка пряжі. Змішана акрило-вовняна пряжа випускається в різних співвідношеннях і займає велику частку ринку, так як акрилове волокно на вигляд і теплозахисним властивостям наближається до вовняного, але разом з тим є більш дешевим.

Вовна/віскоза - при додаванні в грубу і напівгрубу шерсть віскозного штапельного волокна в кількості 30 - 50% пряжа стає м'якшою, облагороджується.

Бавовна або віскоза/поліефір - найбільший ефект досягається при складанні суміші з 33% бавовни або віскозного волокна з 67% поліефіру. Хороша суміш виходить також з 50% бавовни або віскозного волокна та 50% поліефіру. Пряжа з таких сумішей має найвищу міцність і розтяжність, а вироби з неї - незмінність і зносостійкість.

Льон/поліефір - хороші результати отримані при вкладанні в суміш із льном до 67% поліефіру. При цьому вироби з такої пряжі набувають незмінності, а стійкість до стирання збільшується в 4 рази.

Бавовна, акрил, віскоза/поліамід - Додавання до бавовни, вовни, акрилу, віскозного штапельного волокна 10-20% поліамідного волокна, що значно збільшує зносостійкість виробів.

Деякі терміни, що стосуються волокнистого складу пряжі:

fine-wool або finemerinos - тонкошерстий; шерсть, що отримується від тонкорунної породи овець - мериносів.;

lambswool – шерсть молодого баранця від англ. lamb (баранець) та wool (шерсть);

superwash - сверхстираемая шерсть, особливий вид обробки шерсті, який дозволяє прати вироби в пральній машині, така шерсть коштує в півтора-два рази дорожче;

мерсеризована бавовна (silkaline або silkalene) - вид обробки бавовняної пряжі, що покращує її споживчі властивості;

silk – натуральний шовк;

штучний шовк (artificial silk чи rayon); у міжнародній практиці шовком називають усі види блискучих шовковистих ниток, наприклад, натуральний шовк, віскозний, ацетатний, капроновий: acetate rayon – ацетатний шовк;

штучна ангора – 100% поліамід.

Волокнистий склад пряжі завжди вказується на етикетках у відсотковому співвідношенні.

Тепер розглянемо позначення з прикладу конкретної етикетки.

Перед вами етикетка пряжі під назвою "Crazy color" виробництва (торгової марки) "Yarn art" (Туреччина).

crazy - чудовий, чудовий, а також зроблений із шматків;

color – колір;

yarn - нитка, пряжа;

art – мистецтво, майстерність, художній.

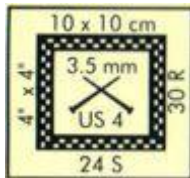

Товщина пряжі визначається співвідношенням маси нитки до її довжини. Вказується в грамах на метр (у лівому стовпці) або в унціях на ярд (у правому стовпці). У даному випадку в 100 м пряжі міститься 250 м., це середня за товщиною пряжа. Чим більше метрів в 100 г пряжі, тим пряжа Але слід враховувати, що вага пряжі залежить не тільки від її товщини, але і від складу: при одному і тому ж співвідношенні маса/метраж товщина пряжі з

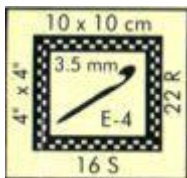
легкого волокна (наприклад, пуху), буде більшою, ніж з більш важкого (наприклад, грубої шерсті).

100 g / 3.52 oz
260 m / 285 yds

Щільність в'язання вказується для зразка, пов'язаного лицьовою гладдю спицями рекомендованого номера. По горизонталі – число петель у 10 см полотна, по вертикалі – кількість рядів у 10 см полотна; в даному випадку 24 петлі та 30 рядів. Поряд із щільністю в'язання або безпосередньо в квадраті, що означає щільність в'язання, вказують номери спиць або гачка в міліметрах, якими рекомендується в'язати виріб, в даному випадку рекомендуються спиці 3,5 мм. Номер спиць може бути зазначений також у американській системі (us).

А тут позначені рекомендації щодо вибору номера гачка та щільність при в'язанні гачком.

Так позначається колір пряжі (Color 96) та лот (Lot) – номер партії. При купівлі пряжі для одного виробу, рекомендується використовувати один і той же номер партії, так як різні партії можуть відрізнятися по відтінку один від одного. Тому не викидайте етикетку, поки не закінчите в'язати виріб: можливо вам доведеться докупити пряжу, тоді її легше буде підібрати за кольором, знаючи номер кольору і лот.

Color	Lot
96	121231

Іноді на мотках пряжі вказують витрати пряжі однією виріб: у разі 500 гр. на светр. Звичайно, щільність в'язання та витрата пряжі – величини орієнтовні.

У кожної рукодільниці свій стиль в'язання, для різних візерунків витрата буде неоднаковою, та й моделі самі собою різні.

Такою позначкою вказується товщина волокна, яке було використане для виробництва пряжі. Чим менший номер - тим тонше волокно (fine у перекладі з англійської тонкий), тим м'якше і ніжніше пряжа. Якщо номер більше, наприклад 4, то волокно товще і пряжа виходить грубіше. Позначення використовується для вовняного волокна.

Далі подивимося, що позначають символи для догляду за пряжею.

Символи для догляду за пряжею

Основні символи

Таз з рідиною позначає параметри прання, всередині знака або поруч із ним вказують максимально допустиму температуру прання, наприклад, 40°C. Рука показує, що можливе лише ручне прання.

Трикутник позначає процеси відбілювання. Якщо трикутник порожній - дозволено відбілювати будь-якими окислюючими відбілювачами, якщо заштрихований - дозволено відбілювання лише кисневмісними, не хлорними відбілювачами.

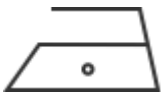
Процеси сушіння позначають квадратом. Горизонтальна характеристика в квадраті - сушити тільки на горизонтальній поверхні в розправленому вигляді; вертикальні лінії – можна сушити у підвішеному стані.

Наявність кола в квадраті - параметри віджиму та сушіння в пральній машині: на малюнку зверху вниз: дозволено віджимати та висушувати у пральній машині; можливе барабанне сушіння при нижчій температурі (точками позначається температурний режим)

Процеси прасування та пресування (волого-теплової обробки) позначають зображенням ручної праски. Усередині праски цифрами або крапками вказується максимально допустима температура обробки. Три точки – максимальна температура підшви – 2000С; дві точки – 1500С; одна точка 1100С. Іноді зображують праску без крапок, це означає - можна прасувати.

Коло позначає параметри професійного (в хімчистці) сухого та мокрого чищення. Символ Р усередині кола означає сухе чищення у тетрахлоретані та всіх розчинниках, призначених для символу F. Символ F – сухе чищення у вуглеводнях. W - мокре чищення. Просто коло, без символів усередині, означає – лише сухе чищення.

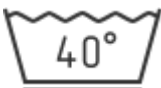

Зображення хреста на будь-якому з них означає, що обробка, позначена цим символом, заборонена. На малюнку зверху вниз: прасування заборонено; хімчистка заборонена; відбілювання заборонено; не сушити у пральній машині.

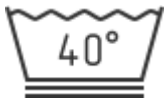

Одна риса під символом означає, що обробка має бути м'якшою, ніж передбачено символом без риси. На малюнку - м'яке прання за максимальної температури 40°C.

Символи догляду - прання в м'якому режимі

Дві риси під основним символом – дуже м'яка обробка. На малюнку - дуже м'яке (дбайливе) прання при максимальній температурі 40°C.

Символи по догляду - дбайливе прання

Температура обробки вказується як цифри, що позначає градуси цельсія (30, 40, 50, 60, 70, 95). Також для визначення максимальної температури впливу можуть використовуватися точки.

А тепер трохи про колір.

Основний принцип гармонії виходить із обумовленого фізіологією закону додаткових кольорів. У своїй праці про колір Гете писав про гармонію і цілісність так: «Коли око споглядає колір, воно відразу приходить в активний стан і за своєю природою неминуче і несвідомо відразу створює інший колір, який у поєднанні з цим кольором містить у собі все колірне коло .

Кожен окремий колір завдяки специфіці сприйняття змушує око прагнути загальності. І потім, для того щоб домогтися цього, око, з метою самозадоволення, шукає поряд з кожним кольором якийсь безбарвно-порожній простір, на який воно могло би продукувати колір, якого бракує. У цьому проявляється основне правило колірної гармонії».

Питанням колірної гармонії опікувався також і теоретик кольору Вільгельм Оствальд. У книзі про основи кольору він писав: «Досвід вчить, деякі поєднання деяких кольорів приємні, інші неприємні або не викликають емоцій. Виникає питання, що визначає це враження? На це можна відповісти, що приємні кольори, це ті, між якими існує закономірний зв'язок, тобто порядок. Поєднання кольорів, враження від яких нам приємно, ми називаємо гармонійними. Отже, основний закон можна було б сформулювати так: Гармонія = Порядок.

Для того, щоб визначити всі можливі гармонійні поєднання, необхідно підшукати систему порядку, що передбачає всі їхні варіанти. Чим цей порядок простіше, тим очевиднішою чи само собою зрозумілою буде гармонія. Ми знайшли дві системи, здатні забезпечити цей порядок: колірні кола, що з'єднують кольори, рівного ступеня насиченості, — і трикутники для кольорів, що становлять суміші того чи іншого кольору з білим чи чорним. Колірні кола дозволяють визначити гармонійні поєднання різних кольорів, трикутники – кольоротональну гармонію».

Якщо хочете ознайомитись глибше, завітайте на ресурс: ИОХАННЕС ИТТЕН Мистецтво кольору <https://colorscheme.ru/art-of-color/abstract.html>

